

Déli Hirnapj

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara-Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1929 / HETFO / FEBRUAR 18

ÁRA 4 LEI BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, V. ÉVF. / 39. SZÁM

Nem a szegyen

Amem a jogos felháborodás pirja önti el arcunkat hallatára annak a lealázó és megszegyeníteni akaró jellemzésnek, melyet a Bánság lakosságáról Nicolae temesvári ügyész a Danubia büntetőügyének tegnapi tárgyalása alkalmával tett. Olyant mondott, hogy temesvári működése óta azt a szomorú megállapítást kellett tennie, mintha ezen országrész lakosságának szinte vérévé vált volna a család. Az elnök elsiklott e súlyos kijelentés fölött és csak a védelem egynémelyik, nem regáti képviselője utasította vissza erőlyesen ezt a lealacsonyító gyanusítást. Nekünk a bírói talár szimbolum. Szimbolum akár a bíró, akár az ügyész, akár az ügyvéd veszi magára. Jelképe a becsületes harcosnak, aki az igazság, a jog megállapítása érdekében egyforma ambícióval küzd. Óvakodtunk is hármikor ezen jelkép jelentőségét kisebbiteni. Nem nyulunk most sem a talárhoz, mert annak szentnek, sértetetlennek és érintetlennek kell maradnia. Kiragadjuk a szenvedélyes bírósági vita anyagából az ügyészi kijelentést, mely a szegyen bélyegét süfötte a bánságiakra és ehhez fűzünk néhány reflexziót. Hiszen meg tudjuk érteni, hogy a szenvedélyes vita hevében olyasmi is kiesszik a debatter száján, amit kellő megfontolással nem mondott volna. Elfogadjuk azt a magyarázatot is, amelyet az ügyész utólag adott, azonban nem csodálkozhatik rajta senki, ha az ártatlan és tiszta lelkiismerettel bíró ember lelkében mélyebb nyomot hagy az, ha csak egy perere is a vádlottak padjára ültetik. A Bánság lakosságát ültették a vádlottak padjára tegnap ártatlanul. Emlékezzünk arra, mikor néhány hónap előtt az egyik védőügyvéd azzal az indokkal kérte védecének szabadlábra helyezését, hogy az született román. A védőügyvéd regáti volt. Tegnap a Bánság lakosságát karakterizálta nem hízegő módon egy ügyész. Az ügyész regáti volt. Ne méltóztassanak rossznéven venni, mi ebből nem akarunk messzemenő következtetéseket levonni, de önként kínálkozik egy konkluziójában kellemetlen összehasonlítás. Volt idő, amikor a politikában regáti pártok regionalista törekvésekkel vádolták az erdélyi pártokat. Hát az egysegítésnek és egyesülésnek nincsenek lelki előfeltételei? És ha szükségese, megvannak ezek az előfeltéte-

lek? Megvannak a regátiakban? Mi állítjuk és álljuk, hogy bennünk megvan az erre irányuló jóakarát. Kérdezzük azonban szeretettel, ilyen kijelentések támogatják-e jószándékunkat, alkalmasak-e a lelki egyesülés ügyének szolgálatára? Nem lelki regionalizmust teremtenek-e az ilyen komoly alap nélkül bíró megállapítások? Hiszen ezen a téren van az elmúlt tíz esztendő folyamán mire visszaemlékezni. Láttuk a bizalmatlanság nem titkolt jeleit a bánságiakkal és erdélyiekkel szemben. És ez a bizalmatlanság románokkal, született románokkal szemben nyilvánult meg. Ilyen értelemben mi is magunkévá tesszük Imbroane Miklós dr. felkiáltását:

Mit várhatnak akkor a kisebbségek?! A politikában mit várhatunk, erre már megtanítottak a mult tapasztalatai. Veszesség-listánkon az elmúlt tíz év csaknem mindenegyes kormányrendeletének egy-egy hősi halottja szerepel. Elvesztettük földünket, iskoláinkat, kulturális és anyagi javainkat, de megmaradt becsületünk. Ezt tegnap igyekeztek egy kissé megtépázni. A bánságiak becsületét, nemzetségre való tekintet nélkül. Tette ezt az ügyész, aki a bünygyi statisztikából ítéli meg a bánsági becsületet. Két esztendő ügyészségi statisztikája volt számára az a tükör, melyben a Bánság lelkét látta visszatükrözödni. A mi becsületességünket, a mi szorgalmunkat,

a mi hűségünket, a mi alkalmazkodásunkat, a mi kitartásunkat, civilizációnkat, kulturánkat, gazdasági fejlettségünket, megbízhatóságunkat, nyugati szellemünket és mindazon erényeket, amelyek a Bánságot becsültté, tiszteltté és ismertté tették az egész világon, nem látta meg két év alatt. Ez persze nincsen bent abban a statisztikában, amelyre hivatkozott. Nem is haragszunk kijelentéseért. Tudjuk, hogy bennünket ezután sem eszerint fognak megítélni. Egy percig a vádlottak padján ültünk. Tiszta lelkiismeretünk, bánsági lelkiismeretünk, egyhangulag felmentett a vád alól, melyet a — reméljük nem általános — regáti mentalitás emelt ellenünk.

A szovjet hálójába kerülnek még az afrikai szerecsenek is

London, február 16.

A Times érdekes cikket ír a szovjetnek azon törekvéseiről, amelyek arra irányulnak, hogy az egész világot forradalmosítsa. A szovjet ugyan ismételtlen ígéreteket tett arra nézve, hogy más országokban felhagy a bolsevista propagandával, ezek az ígérek azonban sohasem voltak becsületesek. A szovjetkormányának egész szervezete van, amelynek az a feladata, hogy

agitátorokat képezzen ki. Az ugynevezett keleti tudományos intézetek is csak azt a célt szolgálják, hogy azokban forradalmárokat neveljenek. Vladivosztkok a keleti propaganda gócpontja. Vladivosztkoknak rendkívül erős drótnélküli állomása van, amelyel még Hollandiával is képes érintkezni. Ez az állomás a bolsevista agitáció központjában áll. Másik két központja a bolsevista agitációnak Ta-

kend és Moszkva. A moszkvai Stalin-egyetemen még szerecseneket is képeznek ki agitátoroknak. Ezeket a szerecseneket Afrikából hozták és magas ösztöndíjakkal tartják őket. Minthogy Angliában a hatóságok ébersége ugyszólván lehetetlenné teszi a bolsevista propagandát, a szovjet most elsősorban Indiát igyekszik bolsevizálni, hogy ezzel mérjen döntő csapást az angol birodalomra.

Öt millióval vesztegettek meg a miniszteri vezérigazgatót

Marosvásárhely, február 17.

Marosvásárhely szenzációját tegnap is az ottani cukorgyár vezetői ellen indított nagyarányú vizsgálat és az ezzel kapcsolatos letartóztatások képezték. Nagy eréllyel folyik a vizsgálat és egymást érik a letartóztatások. Hivatalos helyről származott hírek szerint az ügyészség azzal vádolja a cukorgyár vezetőit, hogy Stamate pénzügyminiszteri vezérfelügyelőt, akit az adóeltitkolás ügyében küldtek ki, több millió leiel megvesztegettek. Ugyancsak milliós összegekkel vesztegette meg a gyár vezetősége Jonescu segesvári banktisztviselőt is, aki mint könyvszakértő vett részt a gyár ellen indított vizsgálatban. A vesztegetéseket az ügyészség adatai szerint a cukorgyár román titkára, Stelescu, követte el.

Az ügyészség először is Stelescu titkárát idézte maga elé és a titkár nevében a következő táviratot küldte Stamate vezérfelügyelő címére:

— Cukorgyári ügyben komplikációk. Az ön jelenléte feltétlenül szükséges. Stelescu.

Erre a táviratra Stamate gyanútlanul azonnal vonatra ült és tegnap Marosvásárhelyre érkezett. Az állomáson már detektívek várták, akik egyenesen az ügyészségre kísérték. Megmotozása alkalmával takarékbetétkönyveket találtak nála, amelyekből kitűnt, hogy két év előtt, amikor a vizsgálatot vezette a gyár ellen emelt adóeltitkolásból kifolyólag, három millió leit helyezett el a bankokban. A vezérfelügyelő eleinte erőlyesen tiltakozott a megvesztegetés vádjá ellen, később azonban az eléje tárt bizonyítékok hatása alatt beismerte, hogy két év előtt, amikor a cukorgyár ellen az adóeltitkolás ügyében a vizsgálatot vezette, öt millió leiel megvesztegettek. Jonescu könyvszakértő pedig, aki szintén résztvett a vizsgálatban, két millió leit kapott.

Stamate vezérfelügyelő ezen beismerő vallomása után az ügyészség rendeletére a rendőrség emberei Marosvásárhelyről autón azonnal Segesvárra indultak, ahonnan Jonescu könyvszakértőt és feleségét a marosvásárhelyi ügyészségre szállították. Tegnap estig ebben a páratlanul nagyarányú bünygyben hat letartóztatás történt adóeltitkolás és megvesztegetés miatt. Fogságban van Stamate vezérfelügyelő, Stelescu titkár, Jonescu könyvszakértő és a felesége, ezeken kívül letartóztatta az ügyészség Kramer cukorgyári vezérigazgatót, aki csak rövid idő óta működik a gyárnál és végül Keleti Pétert, a cukorgyár volt vezérigazgatóját. Az ügyészség tegnap házkutatást tartott a gyár telepén és az irodahelyiségben a páncélszekrényt felnyitva, abban több bizalmas természetű feljegyzést találtak. A vizsgálat teljes apparátussal folyik.

HAZATÉRÉS

UFA nagyfilm Hétfőtől kezdve
a Belvárosi Moziban

Felmondtak ismét egy Resica-tisztviselőnek, mert a Magyar Olvasókörnek lelkes titkára volt

Resica, február 16.

A Resica-művek különböző gyáraiban és műhelyeiben több ezer magyar nemzetiségű munkás áll alkalmazásban. A magyar munkások még jóval a háború előtt megalakították a Magyar Olvasókört, amelynek helyiségeiben vasárnaponként és ünnepeken, valamint hétköznapok estéin is összejöttek, könyveket és újságokat olvastak. Az imperiumváltás utáni zavaros időkben az egyik resicai tulbuzgó hatósági tisztviselő minden ok és felsőbb utasítás nélkül saját akaratából bezáratta egyszerűen az olvasókört. A magyar munkásság ettől az időtől fogva öt esztendőn keresztül Resicán teljesen magára volt hagyatva, akár a pásztor nélküli nyáj.

A Resica-művek több magyar tisztviselője, valamint Keresztes József református lelkész öt esztendőn keresztül emberfeletti munkát végeztek, hogy a Magyar Olvasókör részére újból megszerezzék a működési jogot.

Nehezen, nagyon nehezen ment ez. Azonban a magyarságukhoz való ragaszkodás erőt adott nekik arra, hogy ne mondjanak le minden akadály ellenére a resicai magyar munkásságnak a magyar család részére való megmentéséről. Törhetetlen, önzetlen fáradságuknak végül mégis csak megértett a termése: a resicai Magyar Olvasókör megkapta működési jogát, alapszabályait a kormány jóváhagyta és megadta részére a jogi személyiséget.

Az ujonnan életre kelt resicai Magyar Olvasókör serényen dolgozott, hogy eleget tegyen kötelességének és pótolja a meddön maradt évek tespedését. A Resica-művek magyar munkássága természetesen találta azt, hogy az olvasókör vezetői a Resica-

művek magyar tisztviselőiből kerüljenek ki. Így megválasztották elnöknek Major Béla főtisztviselőt, titkárnak Cseh Mihály felügyelőt, a választmány fele pedig ugyancsak magyar Resica-hivatalnokok sorából került ki. Az új vezetőség újból megszervezte a könyvtárt, kiegészítette azt, gondoskodott róla, hogy a Magyar Olvasókör becsületes hírlapokat és folyóiratokat kapjon, azonkívül pedig teljesen új műkedvelői gárdát neveltek és képeztek ki. A resicai magyarság eddig még nincsen beszerveve a Magyar Pártba és ezért a Magyar Olvasókör annál erősebb oszlopa lett Resicán a magyar kulturának. A Magyar Olvasókör mint valami sziklavár, úgy fogadta magába mindazokat, akik az új hazában is hűvek maradtak magyarságukhoz és magyar anyanyelvűkhöz.

Akadtak azonban, akiknek a Magyar Olvasókör éppen azért nem tetszett, mert erős akadálya volt a magyar munkásság elnemzetlenítésének és más nemzetiségbe való beolvadásának.

És mert tudták, hogy az olvasókör vezetői tartják a tagokban a lelket, ezeket igyekeztek elkedvetleníteni. Nyíltan nem léptek föl ellenük, mert hiszen az olvasókör törvényes alapon működött és még a legsötétebb rossz-hiszeműség sem tudta törvényellenes cselekménnyel vádolni. Ellenben hétről-hétre mentek bizalmas levelek a Resica-művek bukaresti igazgatóságához. Ezek a bizalmas levelek híven beszámoltak a kör vezetőinek minden működéséről. Harmadik személyek által a vezetők nem egyszer kaptak felszólítást, hogy mondjanak le tisztügrükről, hagyják ott a munkások körét, mert az nem hivatalnoknak való, azonban hiába. Erre aztán radikálisabb eszközökhöz nyultak. Major Béla

elnöknek augusztus elsején felmondtak. Ez a tény azonban nem bénította meg a Magyar Olvasókör működését. Ezt látva, a Magyar Olvasókör ellenzői kieszközlötték Cseh Mihály felmondását is, ami február elsején meg is történt.

Cseh Mihály huszonkét év állott a Resica-művek szolgálatában. Évek óta intézte a hatalmas Resica-művek vasuti és vámügyeit és ő volt az egyedüli főtisztviselő, akinek e két resszortban cégjegyzési meghatalmazása volt. Ügykörében szinte pótolhatatlan volt és annak ellenére, hogy évek óta rendszeresen szoritották ki a Resica-művek irodáiból a magyar tisztviselőket, őt teljes elismerés és bizalom mellett meghagyták állásában. Talán iróasztala mellől helyezték volna valamikor a ravatalra, ha nem történetesen titkára a Magyar Olvasókörnek. Mint titkár, ő irányította a kör működését, az ő kezdeményezése volt ott minden, ami szép, jó és hasznos a magyar munkás számára. Ez volt a vétké és ezért felmondták az állását. Cseh Mihály ugyan továbbra is megmaradt titkárnak, amint Major Béla is megmaradt elnöknek és továbbra is olyan lankadatlanul fog dolgozni a magyarságért, mint eddig,

azonban titokban a magyarság ellen dolgozók elérték azt, hogy a vezetőség ama tagjai, akik még a Resica-művek szolgálatában vannak, visszahúzódtak, mert a kenyerüket féltik.

A gáncoskodók tehát részben elérték a céljukat, de azt, hogy a resicai Magyar Olvasókört megbénítsák, megfojtsák, nem fogják elérni, mert azt fentartja egy nagy erő: az igaz ügyért való lelkesedés és az anyanyelvhez való ragaszkodás.

Kubán Endre.

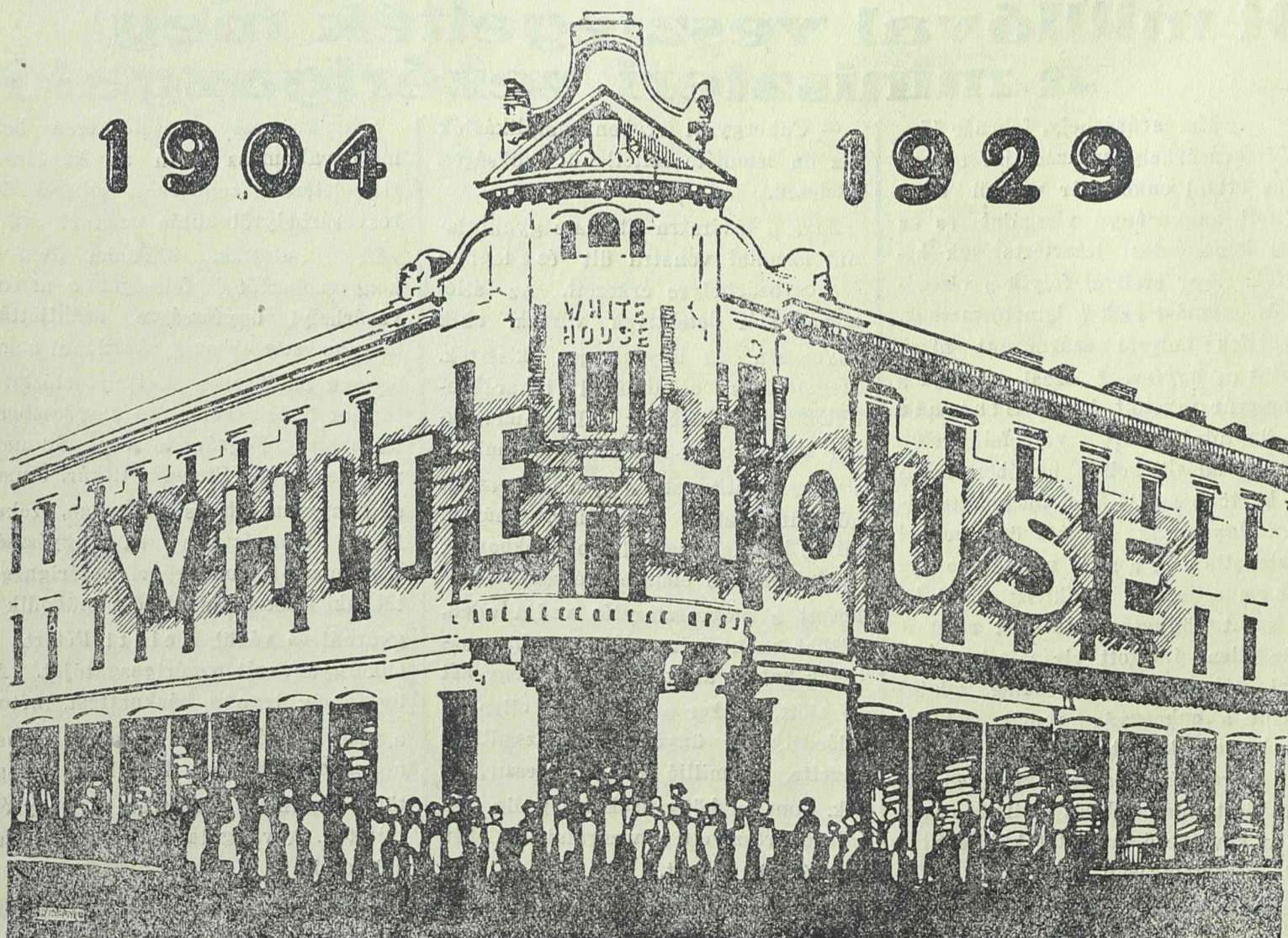
Domasneanu lesz Temesvár új polgármestere

Temesvár, február 17

Temesvár város nagytanácsa ma délután tíz órakor ül össze, hogy az imperiumváltás tizedik esztendőjében negyedszer válasszon polgármestert. Ez a választás nem azt jelenti, hogy ezúttal kapja Temesvár városa negyedik polgármesterét, mert ezeket megelőzően egész sora a kinevezett polgármestereknek intézte a város ügyeit. A választást nem előzte meg kortesi és lefolyása is sima lesz, mivel politikai rendszerváltozással egyetemben is a bizalom Domasnean György volt temesvári hadosztályvezető rancsnok felé fordul. A törvény előírja, hogy a nagytanácsnak három polgárt kell jelölni, akik közül a bizalmas ügyminiszter nevezi ki a polgármestert. Erre való tekintettel Domasneanu nyugalmazott tábornokon kívül a nagytanács Crismariu Oktáv és Muth Gáspár dr. ügyvédek felé jelölni. Domasneanu nagy többséggel és a kormány által való megerősítéssel biztos. Temesvár város új polgármestere olyan ember lesz, aki élete javát a hadsereg kötelékében töltötte és így a közigazgatás ezernyi labirintusában nem bír járatossággal. Rendelkezéssel fog azonban állani a kipróbált városi tisztviselői kar, amelynek segítségével feladatának pontosan és becsületesen fog megfelelni. A kisebbségek és elsősorban a magyarság várja tőle, hogy hivatalát nemzetiségre való különbség nélkül olyan pártatlansággal fogja ellátni, mint amilyen tisztakezű és becsületes embernek ismerte eddig. Domasneanu első olyan polgármestere lesz Temesvárnak, aki nem beszél magyarul, bizunk benne, hogy nyelvünk ismeretében ez a hiánya nem fogja befolyásolni érzelmeit Temesvár magyar polgárságával szemben éppen úgy, mint ahogyan a magyarság is előlegesen bizalmát működése számára.

1904

1929

Jubileumi vásár

WHITEHOUSE központi
népáruházban

Az idény legnagyobb

W üzleti eseménye!

A közismert Whitehouse (Déli-palota) 25 évvel ezelőtt épült, mely negyedszázados évfordulójára a Whitehouse központi divatnépáruház egy népszerű jubileumi vásárrendezésével ünnepli meg. Ezen vásáron óriási választékban a legszebb és legjobb árúknak kerülnek eladásra.

Suciu és társai szabadlábra helyezését rendelte el a bíróság

Az ügyész szerint a Bánság lakosságának vérvé vált a család — A védők erőteljes tiltakozása után magyarázta szavait — A letartóztatottak fogva maradnak az ügyész nyilatkozatára

Temesvár, február 17.

Amíg a tárgyalóterem megtelt, addig a bíróság elnöke, Popescu Péter törvénybíró elnök a tárgyalást Suciu Adolff városi mérnök, Tabe Miklós, Hacak Lajos és David György dr. ismeretes ügyében, akiket vizsgálóbíró a Danubia biztosító társaság ügyéből kifolyólag előzetes letartóztatásba helyezte. A törvénybíróknek kellett döntenie, hogy a letartóztatást tudomásul veszi-e, vagy pedig feloldja a letartóztatást elrendelő végzést. Bírák, ügyvédek és a Danubiánál érdekelt biztosítottak szorongtak a tárgyalóteremben.

— Megnyitom a tárgyalást — hangzott az elnök szava.

Nicolau ügyész a vád képviselőjeként kéri a bíróságot, hogy a vizsgáló érdekeire való tekintettel a letartóztatottak vizsgálati fogságát meggya jóvá.

A védelem nevében az első felszólító Nistor Demeter dr. volt, aki jogi szempontból bírálta a letartóztatási végzés tarthatatlanságát és azt arra, hogy adott esetben egyáltalában nem volt szükséges a letartóztatás. Az összes letartóztatottak szabadlábra helyezését kéri.

Fehér Antal nyugalmazott kúriai bíró, aki először szerepel nyugdíjnyújtás utáni védői minőségben, Hacak Lajos védelmében, de a többi vádlott érdekében is kifejti, hogy a letartóztatási végzések nincsenek kellőképpen indokolva és azok nem állják meg a helyüket.

Misztikus ügy

Brudariu Adrian azzal kezdte beszédét, hogy elismeréssel adózik Fehér Antal bírói tevékenységének, aki a bírói székben nemcsak a törvény óre volt, hanem mindenkor a méltó emberi szíve szerint ítélkezett. A bíróság hivatása nemcsak a paragrafusok rideg alkalmazásában áll. Ami a letartóztatást illeti, kifejti, hogy a Danubia ügye háttérben misztikum szövegezik meg. Most még nincs alkalom arra, hogy ennek az ügynek a kulissza titkait megvilágítsa, de erre is rákérül a bíróság. Mindaddig nem vádolhat az ügyész senkit, amíg a szakértők a Danubia ügyeit nem vizsgálták át. A letartóztatottaknak társadalmi állásuk és rendes lakhelyük van. Tárgyilagos bírást kér ebben az ügyben, amelyek a letartóztatottak szabadlábra helyezéséhez vezethet.

Minden ember ült már...

Oenariu János dr. volt a következő védő, aki rámutat arra, hogy a holnap a letartóztatás valami egészen megszokott dolog lesz és nem minden második, hanem tényleg minden ember ült már vizsgálói fogságban. A személyes szabadság érdekében száll ki.

Simon Virgil dr. kimutatja, hogy a gyanúsítottak nem követtek el csalást és a családi szándékot az ügyész nem tudja bebizonyítani.

Löffler Géza dr. kifejtette, hogy az érdekeltek tulajdonképpen csak a követítő szerepét játszották a biztosítottak és az egy csoportba tartozó egyének között. Itt viszontbiztosítás esete forog fenn. Erre az ügyre addig nem deríthetnek világosságot, amíg a szakértőket nem hallgatják meg.

Csak dekorum

Dogariu Virgil dr. védő hangsúlyozza, hogy ezeknél a letartóztatásoknál külső befolyások érvényesültek. A most letartóztatott igazgatósági tagoknál legfeljebb az anyagi felelősséget lehetne megállapítani, de büntetőjogilag felelősségre vonni őket nem lehet. Nézete szerint az igazgatósági tagok nem folytak bele az ügyek vitelébe, dekorumai voltak az intézetnek és ha bűnös manipulációt folytattak is tudtuk nélkül, azért büntetőjogilag felelősségre vonni őket nem lehet.

A tárgyalás következő része tele volt izgalmas jelenetekkel és bővelkedett közbekiáltásokkal. Nicolau ügyész a védők felszólalására válaszolva tulajdonképpen most fejtette ki a vád részletes álláspontját. Azzal kezdte beszédét, hogy a Danubia elleni vizsgálatot és nyomozást az igazságügyminisztériumtól érkezett utasításra kezdték meg. Majd így folytatta:

Vérvé vált a család?

— Amióta a Bánságban teljesítetek szolgálatot, módomban volt a statisztikai adatok alapján megállapítani, hogy ennek a tartománynak a lakossága között szinte vérvé vált a család és szélhámososság.

Nistor Demeter dr. közbeszól: Az egész Bánság lakosságának?

Nicolau ügyész folytatva beszédét, kifejtette, hogy amikor a Danubia ellen megnyitották a csődöt, a csődöttömeggondnokkal együtt felment a Danubia hivatalos helyiségébe és ott egy szekrényben nagyfontosságú iratokat talált, amelyek egészen új irányt adtak a nyomozásnak.

Kimutatja, hogy a Mercur bank és a Danubia szoros érdekközösségben állottak egymással és hogy a Danubia igazgatósági tagjai, akik egyben részvényesek is voltak, csupán mint hitelezők szerepeltek mindkét intézet könyvében, a terhére nem volt semmiféle előzetes. Ebből állapítja meg a családi szándékot. Ráter David György dr. szerepére, aki a szanalási akcióit vezette.

Izgalmas vita

David György dr. izgatottan közbeszól: Maga zavarta meg ezt az akciót.

Nicolau ügyész: Most már világosan fogok beszélni. Tavaly szeptemberben, amikor a Danubia-ügy még eseselemőkorát élte és amikor az urak megjelentek nálam, azt ajánlottam, igyekezzenek jóindulattal valami ki vezető utat keresni és egyezséget találni. De nem volt meg bennük a jóindulat az ügy elsimításához és rendezéséhez. Amikor azután a káro-

sultak már Mária királynénál is feljelentést tettek Hiotu udvari miniszter utján...

Brudariu Adrian izgatottan közbeszól: Ne tessék ezt említeni ügyész ur. Ez hangulatkejtés. Tiltakozom ellene.

Nicolau ügyész: Tervszerűen ment minden az igazgatósági tagok és a Danubia vezetőinek részéről. Mindenki kapott a könnyen szerzett pénzből.

Brudariu Adrian: Tessék adatokkal szolgálni.

Table Miklós: En mennyit kaptam?

Brudariu Adrian: Tények felsorolását kérjük a többi csak hangulatkejtés.

Imbroane Miklós dr.: Tessék érdemben ismertetni a vádat.

Kereskedősegből vezérigazgató

Az ügyész a továbbiakban furesának tartja a most letartóztatásban levő igazgatósági tagoknak azt a védekezését, hogy Popovici és Popescu az intézet vezetői orruknál fogva vezették őket. Lehetetlennek tartja, hogy Popovici, aki vas-kereskedősegből lett bankvezérigazgató, a nálánál magasabb kvalifikációval bíró embereket vezethetett volna. Ezzel is igazolni kívánja, hogy tudtak a csalárd üzelmekről.

— Nem kell olyan tragikusan venni az ügyet — fejezi be beszédét Nicolau ügyész — voltak és lesznek még miniszterek is bezárva az emberi életben, tévedések és bűnözések mindig voltak, vannak és lesznek. Az eddigi bizonyítékok alapján és a vizsgálat érdekeire való hivatkozással kéri a letartóztatási végzés megerősítését.

Az ügyész beszédére Nistor Demeter dr. replikázik először. Ismerteti a Danubia ügymenetét és ezzel is igazolni kívánja, hogy az igazgatósági tagok büntetőjogilag nem vonhatók felelősségre.

Még mindig szanalnak

Brudariu Adrian tiltakozik az ellen a rendszer ellen, hogy az ügyész karöltve a vizsgálóbíróval beszél meg, kit fog letartóztatni. A vizsgálóbíróban az akták elolvasása után kell megérlelődnie a meggyőződésnek, hogy kit tartóztat le és kit enged szabadon. A Danubia ügyében nem tudja, hogy kik a szélhámosok. Azok a biztosítottak-e, akik ötezer leies befizetés ellenében, százezer leit akartak kapni, vagy pedig az intézet, amely a biztosítottak között a közvetítő szerepét játszotta. Suciu és társai felelősek-e azért, ha nyolevan éves aggastyánok is biztosítottak. Mindenki, de főképpen Imbroane Avram drban volt meg a jószándék, az intézetet szanalni. Imbroane most is Bukarestben tárgyal és fáradozik, hogy a Mercurnak visszleszámítási hitelt szerezzen. Pedig ezt nem kellene neki meg-

tenni, hiszen csak magas társadalmi állása jutatta az intézet élére és anyagi haszna abból nem volt.

Az ügyészi

Janus-arc

Ezután Imbroane Miklós dr. emelkedett szólásra. Az ügyész — ugymond — Janus arccal mutatkozott be nekünk. Hol sirt, hol nevetett, végül pedig az inkvizitőr szerepét játszotta. Nem az én és ártatlan meghurcolt fivérem, hanem az egész Bánság lakossága nevében tiltakozásomat fejezem ki azon kijelentés ellen, amelyet az ügyész ur használt és azon felfogás ellen, amelyből ez a kifejezés fakadt. A mi lakosságunkban nem a család, hanem az igazság, a törvény-tisztelet és az emberiség eszméje van vérünkbe átítatódva. (Nagy mozgás a teremben.) Nagyon könnyen bánnak a személyes szabadsággal. Megmondom az ügyész ur kérdésére, hogy miért nem jelent meg a bátyám a vizsgálóbíró előtt. Nem a törvényt akarta elkerülni, hanem a szégyent. Itt ebben az ügyben a törvény nem ismerete és nem tudása lett urrá... Elnök: De kérem...

Jogos kérdés

Kérdezi Imbroane a továbbiakban, hogy szükség volt-e a letartóztatásokra? A letartóztatottak mindegyike családos, társadalmi állással, vagyonnal és tekintéllyel bíró ember. Ha ez az igazság — fejezi be szavait — ve- lünk román intellektuellekkal szemben, akkor mit várhatnak kisebbségeink.

A bíróság déli egy órakor tanácskozássra vonult vissza. Félhárom órakor nyílik az ajtó, kilépnek Popescu elnök és Neagu törvényszéki szavazóbíró.

Nicolau ügyész a döntés kihirdetése előtt szót kér:

— Jogi és statisztikai szempontból vettem fel a bűnözés kérdését, amikor azt mondtam, hogy a Bánságban tulnyomó részben csalások képezik a büntető eljárások anyagát. Ezt mondtam és fentartom.

Szabadlábra helyezés

Popescu törvényszéki elnök ezután kihirdeti a döntést, amely szerint a törvényszék az újabb négy letartóztatott szabadlábra helyezését rendeli el. A végzés hangsúlyozza, hogy a fogva tartásra a bíróság semmi okot nem lát fenforogni. A vizsgálat már hét hónapja tart és azok a könyvek, adatok, amelyek a vizsgálat érdekében szükségesek, azok már a vizsgálóbíró birtokában vannak. A büncselekmény elkövetése különben sem nyert beigazolást és ha el is követték azt, társadalmi állással bíró emberek vagyonuk van és mint David dr. esete is igazolja, akit egyszer a törvényszék már szabadon engedett, szökésüktől nem kell tartani.

Az ügyész nem nyilatkozott még és három nap ideje van a felelősséget bejelentésére, addig is a letartóztatottak még fogva maradnak.

Hírek

Téli kép a falu utcájáról

Még akkor történt, amikor nem volt ilyen nagyon hideg. Négy gyermek játszott rodlijával Végvár utcáján. A malomból hazatérőben megszólítja egy román szekeres a gyermekeket:

— Kössetek ide a szekérhez a szánbókat, majd gyorsabban fog az menni.

A gyerekek persze örömmel engedelmeskedtek a szives felszólításnak és a szekér után kötötték a ródli. Egy ideig nagyszerűen ment is a ródli a szekér után, de aztán azt vették észre, hogy a szekeres bácsi nagyon a lovak közé vágott és ők pedig szépen sorjában lepotyognak a szánokról. Mire feltápáskodtak, a szekeres már a falu határában járt. Sirva mentek haza panaszra a gyermekek. A ródli tulajdonosa, B. A., dühbe gurult, lóra kapott és elkezdte üldözni a szánkót húzó szekeret. De nem találta sehol. Hallotta, hogy ki és hovávaló volt az illető, de utól nem érte. Meg aztán estefelé is volt már és nem szívesen megyen az ember ilyen kényes ügyben egyedül egy idegen községbe.

Másnap panaszt tett a csendőrségnél. Megmondta a nevét is annak a bácsinak, akinek annyira megtetszett a ródli... És azóta elmúlt két hét, de a ródlival ugylátszik más gyerekek is szeretnek téli időben játszani, nemcsak a végváriak.

Egy kép, amiben benne van egy kisi a falu erkölcséből is... Anno 1929. (d.)

— Magyar kulturelőadások. A Magyar Párt vármegyei vezetősége ma délelőtt Ságón és Gyéren, délután pedig Ujszentesen és Bolgártelepen tart kulturális előadásokat. Ságón és Ujszentesen Kubán Endre szerkesztő, Heinrich Árpád, Holló Gyula, Györfy Dezső és Bakos László lesznek az előadók, Gyéren Gyertyányi Dezső, Vécsey Miklós, Bolgártelepen pedig Csiky Mihály, a nagyszentmiklósi tagozat titkára tart előadást.

— Szilágyi kanonok Temesvárott. Szilágyi Dózsa premontrei kanonok, a katolikus népszövetség igazgatója, tegnap este Temesvárra érkezett és ma délelőtt tizenegy órakor a józsefvárosi plébániatemplomban misézik. Szilágyi Dózsa azután a katolikus népszövetség temesvári vezetőivel lép érintkezésbe.

— Tudományos előadás a műegyetemen. Magheriu János dr. temesvári műegyetemi tanár kedden, február tizenkilencedikén, előadást tart a temesvári műegyetem aulájában Mit tudunk az atmoszféráról címen. Az előadásra, amelyre a belépés ingyenes, ezúton hívja meg az érdeklődőket a temesvári műegyetem rektorátusa.

— Ujabb forradalmi mozgalom. Lisszabonból jelentik: Portugáliában újra felütötte fejét a forradalmi mozgalom. Tegnap őrizet alá vettek egy ismert mérnököt, aki ellen az a gyanu, hogy a tiszteket lázadásra szította és újabb összeesküvést szőtt.

Ötszáz láda pálinka miatt a rendőrök halomra lőttek hat alkoholszempészt

Chicago, február 16.

Tegnapelőtt hat alkoholszempészt az egyik külvárosi épület mellett valószínűleg rostává löve holtan találtak. A hatóságok azon a véleményen voltak, hogy ezek a szempészek más alkoholszempészekkel való harcban lettek halálukat, amint az gyakran elő szokott fordulni. A vizsgálatnak sikerült megállapítani, hogy a gyilkosok nem szempészek, hanem rendőrök voltak. Néhány rendőr a napokban szempészekről ötszáz láda pálinkát kobozott el. Azonban a pálinkát nem szolgáltatatták be, hanem összebeszéltek és azt elad-

ták, a pénzen pedig megosztzkodtak. Hat szempész megtudta ezt és részeseledést követelt a rendőröktől. Mivel a részeseledést nem kapták meg, feljelentéssel fenyegetőztek. A rendőrök a hat szempészt meghívták a külváros egyik elhagyatott helyére, hogy ott tárgyaljanak velük. A tárgyalás azonban nem vezetett eredményre és a rendőrök úgy akartak a szempészekről megszabadulni, hogy halomra lőtték azokat. A chicagói rendőrfőnök hivatalosan jelentette ki, hogy a tényállás beigazolódott és a bűnös rendőröket letartóztatták.

KOMMUNISTÁK A SZEPARÉBAN. Berlinből jelentik: Az egyik mulató szeparéjában letartóztattak egy husztagu társaságot, amely ott gyűlésezett. Magyar emigránsoknak mondták magukat, akikről kiderült, hogy valamennyien kommunisták. A hatóság megindította ellenük az eljárást.

Antik butorok

berakott szekretár, sublad, ágyak, asztalok, vitrin és szekrény alkalmi vétele (3191)

STERNBERG-nél

— Ma konferál Osvát Kálmán. Ma este a Lloydklubban a szellem és a szív gazdag ajándéka vár azokra, akik Osvát Kálmán konferánszát meghallgatják. Molnár Ferencről tartandó előadása, sokkal többet nyújt, mint egy író értékelését, egész irodalmi hitvallást ad. Érdekes aktualitásokról szóló többi konferánsza is egy előkelő szellem megnyilatkozása lesz. Ami pedig Osvát beszédművészetét illeti, az a csúcspontra érkezett. A konferánsz kezdete este félkilenc órakor. Műsor megváltandó.

— Felrobbant gázcső. Prágából jelentik: A cseh főváros legforgalmasabb helyén, a Vencel-téren tegnap délelőtt robbanás volt, amelyet az egész város területén hallottak. Egy földalatti kábelvezeték fölrobbantotta a gázcsövet és a következő pillanatban vasdarabok és kövek repültek a levegőbe. A robbanás egy hólapátot megölt, egy másikat súlyosan megsebesített.

— Zavart csinált. Párisból jelentik: Az Eiffel-toronyban elhelyezett rádió leadóállomást közkívánatra beismertették, mivel zavarta a több leadóállomások működését.

— Körözés egy terménykereskedő ellen. Bömchis Leó, temesvári terménykereskedő, egy év előtt tetemes tartozások hátrahagyásával Temesvárról nyomtalanul eltűnt. Bömchis ellen ügyfelei, akiket érzékenyen megkárosított, büntető feljelentést tettek. A temesvári törvényszék tegnap köröző levelet adott ki Bömchis ellen.

Butorocassió!

Legolcsóbb és legjobb aradi butorok lerakata. A raktáron levő fa- és vasbutorok, kárpitosárak

önköltségi áron eladatnak.

Kedvező fizetési feltételek.

CAROL GARAI KÁROLY ifj.
(volt ARTA)

Gyárvaros, Coronini-tér 21.

— A miniszterelnök családi látogatása. Kolozsvárról jelentik: Maniu Gyula miniszterelnök tegnap Kolozsvárra érkezett és Boila Romulusz dr. egyetemi tanárnál szállott meg. A miniszterelnök ma reggel Szilágy-Badacsonyba utazik édesanyjához és hétfő estig marad ott.

— Elhunyt iskolanővér. Pauli Mária Julia iskolanővér hetvenegy esztendő korában meghalt. Temetése tegnap délután ment végbe.

— Előkelően akart élni és ezért sikkasztott. Budapestről jelentik: Königsfeld Tivadar, a Fiedler-szövőgyár tisztviselője, ötvenhatezer pengőt elsikkasztott. A hűtlen hivatalnokot a gyár feljelentésére letartóztatták. Königsfeld beismerte a sikkasztást és kijelentette, hogy a pénzre azért volt szüksége, mert fizetése nem volt elég arra, hogy olyan előkelően éljen, amint azt szeretne volna és hogy azt megtehesse, a cég pénzéhez nyult.

— Leeseit a vasuti kocsirol. Dusan József nyolcvankét esztendő hodonyi juhász tegnap a gyárvarosi pályaudvaron leszállás közben olyan szerencsétlenül esett le a vasuti kocsni lépcsőjéről, hogy a ballába eltört. A mentők kórházba szállították.

50

külföldi gyártmányok

ZONGORA és PIANINO

állandóan raktáron!

Saját gyártmányok bámulatos olcsón! Kedvező fizetési feltételek! (3261) WONKA J. spec. zongorakészítő. Józsefváros, Str. Joffre (Török-utca) 4.

— Két reményteljes csemete. A Fiduciatea őrzési vállalat emberei a múlt éjszaka két gyanus alakra lettek figyelmesek, akik több belvárosi üzlet körül ólalkodtak. A rendőrségre vezették őket, ahol kiderült, hogy jó fogást csináltak. A két előállított régi ismerőse a rendőrségnek, amely bennük Stitz János és Bohács András csavargókat ismerte föl. Egyikük se több husz évesnél, de már ismételt lakója volt a rendőrségi fogdának. Mindkettőt a csavargóbírószág elé állítják.

— A Magyar Nőegylet közgyűlése. A Magyar Nőegylet értesíti tagjait, hogy március 3-án, vasárnap, délelőtt 11 órakor rendes évi közgyűlést tart I. Dóm-tér 1. l. em. A vezetőség kéri a tagokat, hogy esetleges indítványait e hó 24-ig írásban nyújtsák be, különben azokat nem veheti figyelembe.

Rádió!

Hordozható kofferkészülék antenna és föld nélkül hangszóróval.

Elsőrangú hangszóró és Iris akkumulátorokra, agilis, tőkeerős cégek képviselőletének Románia területére.

MECHNER ZSIGMOND, BUDAPEST V., Hold-utca 23. szám.

RADOVAN & COMP.

Műbutor, templomi és üzleti berendezések készítését saját vagy beadott terv szerint vállaljuk szolid árak mellett
Temesvár, III., Kereszt-tér 3.

CFR-bérletjegyek,

vizumok, külföldiek utleveleinek meghosszabbítása bármely konzulátusnál gyorsan és olcsón

HERZL, Str. Iancu Vacarescu (Bem-u.) 28. Telefon 16-04, vagy LÖBL könyvkereskedés. Telefon 11-60. (586)

Pontosan járó órák!

Lelkiismeretes órajavitások jótállás mellett!

GÁCS FERENC

órásnál

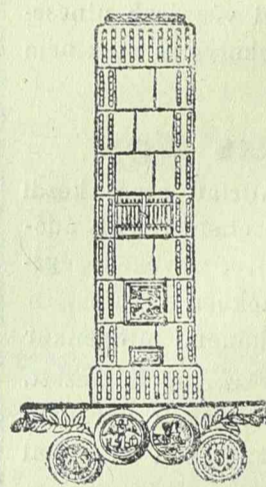
TIMIȘOARA-Erzsébetváros, Király-tér 12

Pucher András

Cserépkályhagyár

Timișoara-Iosefin

Strada I. C. Bratianu No. 6 Józsefváros, Uri-utca.

Állandó nagy raktár Cserépkályha és kandallókban Tűzhely és tűzhelycsempék fehér és különböző más színekben Fayence-falburkolati lapok Keramik-padlólapok Chamottetégla és 2358 Chamotte liszt.

Óvás!

Tudomásomra jutott, hogy felelőtlen egyének olyan híreket terjesztenek üzletemről, hogy az megszűnik, sőt már nincs is árukészletem, miért is felkérem tisztelt vevőimet és a n. é. közönséget, hogy ezen rosszakaratu híreszteléseknek hitelt ne adjon. Bőráruüzletemet zavartalanul tovább vezetem és dus választékú raktáromon mindennemű bel- és külföldi bőrök és cipészcellékek az ismert legszolidabb árakon kaphatók Kérem a n. é. közönsége további szíves támogatását, Kiváló tisztelettel

Fuchs Ignác,

bőrkereskedő
Temesvár-Józsefváros,
Skudier-tér 4. sz.
TELEFON 11-41.

Rádió

Műsor:

Vasárnap. (Február 17.) Budapest. 9 óra: Kozmetika. 10 óra: Református istentisztelet. 11 óra: Unitárius istentisztelet. 12 óra 20: Szimfonikus zenekari hangverseny. Közreműködnek: Hillinger Margit operaénekesnő és Székely Julia zongoraművész. 4 óra: Rádió szabadliceum. 5 óra 20: Gramofonzene. 6 óra: Egyfelvonásos darabok előadása. 7 óra 50: Cigányzene. 8 óra 50: Esti hangverseny Zathureczky Ede hegedűművész és Gervay Erzsébet hangversenyénekesnő közreműködésével. 10 óra: Katonazenekari hangverseny közvetítése Zágrábrába. 11 óra 15: Horvát népdalok közvetítése Zágrábrából. Bécs. 11 óra: Szimfonikus zenekari hangverseny. 6 óra 15: Ternau zongorahangversenye. Berlin. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra: Népies esti hangverseny. 9 óra 30: Táncczene. Bukarest. 5 óra: Szórakoztató zene. 9 óra: Zenekari hangverseny énekművész és művésznő közreműködésével. Brünn. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 6 óra 20: Német énekhangverseny. 10 óra 20: Táncczene. Frankfurt. 4 óra: Operettzene. 8 óra 15: Tarka-est. Leipzig. 4 óra 30: A drezdai férfidalárda hangversenye. 7 óra 30: Amerikai zene. Stuttgart. 3 óra: Böjti hangverseny. 8 óra: Orgona- és hegedűhangverseny.

Galvani elemek és Standard Gif akkumulátorok

jó vételt biztosítanak.

(333)

18. (február 18.) Bukarest. 5 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra: Zongorahangverseny. 9 óra: Énekhangverseny zongorakísérettel. Budapest. 9 óra 10: Szalontrio hangversenye. 12 óra: Gramofonzene. 4 óra: Legendás történetek címen felolvasás. 5 óra 40: Cigányzene. 7 óra 30: Filharmoniai Társaság hangversenye, melyen Dohnányi Ernő vezényel. 8 óra 30: Lengyel hangverseny közvetítése Varsóból. 11 óra: Jazz-band. Bécs. 11 óra: Délelőtti zene. 8 óra: Josephine Stranzky dalestje. Berlin. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Varsói hangverseny közvetítése. Frankfurt. 5 óra: Zenekari hangverseny különböző operákból. 9 óra 15: Verdi-est. München. 1 óra: Szórakoztató zene. 7 óra 35: Szimfonikus zenekari hangverseny. Stuttgart. 9 óra 15: Verdi-est. Varsó. 6 óra: Zenekari hangverseny. 10 óra 30: Tánc.

Kedd. (Február 19.) Bukarest. 5 óra: Könnyű zene. 9 óra: Vonósnyegyes hangverseny. Budapest. 9 óra 15: Katonazene. 12 óra: Cigányzene. 5 óra 30: Meseóra. 5 óra 10: Zenekari hangverseny. 6 óra 30: Wagner Walkür című operájának közvetítése. 11 óra: Cigányzene. Bécs. 4 óra: Zenekari hangverseny, Waldenburg Mária énekesnő közreműködésével. 8 óra: Dalest. Berlin. 4 óra 30: Zongorahangverseny. 5 óra: Szórakoztató zene. Hamburg. 4 óra 15: Hangverseny Lehár műveiből. 6 óra 15: Szórakoztató zene. Leipzig. 4 óra 30: Rokókó zene. 8 óra: Fuvószenekari hangverseny. Milánó. 8 óra 30: Régi olasz zene. 11 óra: Jazz-band. München. 5 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra: Zenekari hangverseny. Stuttgart. 4 óra 15: Katonazene. 9 óra 30: Kamarazene.

Közgazdaság

Ezer munkást küld el a Resica-művek igazgatósága

Temesvár, február 17.

A Resica-művek resicai, aninai, dománi és oravicai gyáraiban és bányáiban a munkások között nagy a nyugtalanság. Emlékeztet, hogy több ezer bányász csak a múlt hetekben sztrájkolt, mert magas áron kapta az élelmiszerraktárakból az élelmet és azonkívül fizetését sem adták ki rendesen. A sztrájkot ígéreteket leszerelték, azonban az ígéreteket teljesítése még mindig késik. Tagadhatatlan, hogy a Resica művek igazgatósága is nagy gondokkal küzd, mert nincsen elegendő megrendelése, hogy a munkásokat foglalkoztassa, de ennek viszont a rossz adminisztrálás és a kereskedelmi szellem teljes hiánya az oka. Csak a napokban járt a híre annak, hogy nehézségein a Resica-művek úgy akar enyhíteni, hogy leszállítja a

munkások bérét. Most azonban — ugylátszik — még drasztikusabb módhoz folyamodik a Resica-művek vezérigazgatósága.

Mint kolozsvári tudósítónk telefonálja, bukaresti utasok beszélnek, a Resica-művek igazgatósága azt tervezi, hogy ezer resicai munkást elbocsát. Az elbocsátás oka — a hirdás szerint — egyelőre ismeretlen. Valószínű, hogy a Resica-művek a mai nehéz gazdasági helyzet miatt határozta el magát erre a lépésre, amellyel ezer családot tesz a legnagyobb tél idején kenyértelessé. Sokkal helyesebb volna, ha a Resica-művek husz igazgatójából bocsátának el legalább a felét, akiknek fizetése milliókra rug, a másik felének pedig kötelességévé tennék, hogy szerezzen a gyárak részére megrendeléseket.

Színház

Három vasárnapi előadás. Vasárnap délután félhárom órakor és vasárnap este félkilencor Eltörött a hegedűm Zerkovitz-Szilágyi László nagyszerű operettjét adja elő a magyar társulat Lengyel Irén, Fekete Rózsai, Fekete Cica, Fratta Géza, Felhő Ervin, Csóka József és Szabadkai Miklóssal a főszerepekben. Ma délután félhatkor a társulat előadja Farkas Imre legszebb operettjét, a Nótás kapitányt, amelynek már Temesvárott is nagy sikere volt. Lengyel Irén utolsóelőtti fellépte lesz ebben a darabban. Kabinettalakítást ígér Fratta Géza Nótás kapitánya, Fekete Rózsai, Felhő Ervin, Csóka József és Szabadkai Miklós segítik még elő a repriz biztos sikerét.

Kacagóest és görlbucsu. Hétfőn este a Temesvárott közkezdelt-ségnek örvendő Nándys-görllök önálló est keretében bucsuznak a temesvári közönségtől. A Nándys-görllök egész estét kitevő műsorukat, nagyszerű ruháikat és kitűnő szenzációs tancaikat mutatják be. A görllök est keretében Német Nándor és Gond a is fellépnek. Ezenkívül a szintársulat kacagóestét rendez, amelyen a társulat összes tagjai a legújabb egyfelvonásosokat, tréfákat és magánjeleneteket adják elő.

Lengyel Irén bucsufellépése. Lengyel Irén, a kitűnő primadonna, kedden este lép fel utoljára

Temesvárott és bucsuzik nemcsak a temesvári közönségtől, hanem Erdélytől is. Lengyel Irén a nagyszerű zenéjű operettben, a Diadalmas asszony Marjuska szerepében bucsuzik a temesvári közönségtől. Ezt a szerepet Lengyel Irén néhány év előtt Temesvárott játszotta először és ebben alkalma nyílik művészetét kellőképpen érvényesíteni. A temesvári közönség Lengyel Irénnek szívélyes bucsut készít elő.

Temesvári színész darabja. A temesvári magyar társulat a jövő hét folyamán érdekes bemutatót tart. A társulat ugyanis színre hozza Szabados Árpád rendezőnek Asszonyvásár című drámáját. Szabados neve ma már Budapesten sem ismeretlen, mert az ottani nemzeti színház egyik darabját elfogadta előadásra. Az asszonyvásár a mai kor egyik legaktuálisabb társadalmi problémáját, a nő és férfi helyzetét, viszi színpadra. Vonzó, eleven irás és készség jellemzi Szabadosnak ezt a darabját, amelyet a budapesti Ujszínház is elfogadott előadásra.

A magyar színház műsora:

Vasárnap délután félháromkor: Eltörött a hegedűm.

Vasárnap délután félhatkor: Nótás kapitány.

Vasárnap este félkilencor: Eltörött a hegedűm.

Hétfőn este 8 órakor: Kabaréest, Nándys görllök önálló estje.

Kedden este 8 órakor: Diadalmas asszony. (Lengyel Irén bucsufellépése.)

Mulatság

A Zenebarátok hangverseny és táncestélye. A Zenebarátok Társasága február huszonharmadikán szombaton este kilenc órai kezdettel a Tiszti Kaszinó összes termeiben a Tiszti Kaszinó összes termeiben szimfonikus hangversennyel egybekötött táncestélyt rendez. A szimfonikus hangverseny során a Zenebarátok az alkalommal Strauss Richard klasszikus zenéjét, Bartók Béla modern magyar muzsikáját és Krennek, a sokat szerepelt Jonny Spielt auf szerzőjének ultramodern jazz-bandszerű operazenejét interpretálják. Művészi szempontból nagy jelentőséget kell tulajdonítanunk ennek a hangversenynek. Az érdeklődés azonban nemcsak a hangverseny, hanem az azt követő táncestély iránt is egyre fokozódik, amelyen Temesvár szép asszonyai és leányai adnak egymásnak találkozót. Az agilis rendezőség minden részletét előkészítette a táncestélynek. Száz tagból álló női rendezőbizottság már eleve is biztosítja a Zenebarátok táncestélyének sikerét. Az előrelátható nagy érdeklődésre való tekintettel számozott helyek előjegyezhetők a Bánát irodában.

Sport

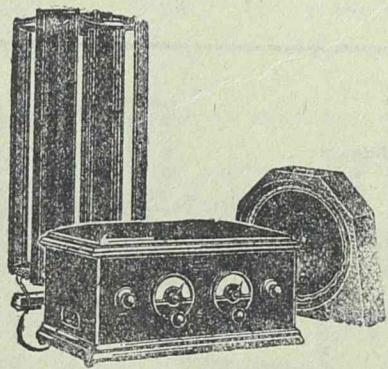
Bajnoki birkozóversenyek. Párisból jelentik: Az Európa-birkozó bajnokságok során tegnap került eldöntésre a hatvan kilogramos versenyzők részére rendezett szabad stílusú bajnokság is. Ezt a versenyt Malmberg (svéd) nyerte meg, míg második Kárpáti (magyar) lett.

Uj rekord. Budapestről jelentik: A magyar fővárosban korcsolyaversenyt rendeztek, amelynek során az ötszáz méteres gyorskorcsolyázásban első Kauer 47.8 másodperccel lett és új országos rekordot állított fel. Második Kimmerring 48.5 mp., harmadik Scheller 48.6 mp. A verseny során eldöntésre került az ezeröttszáz méteres gyorskorcsolyázó bajnokság is. Ebben a versenyben az első díjat Kimmerring nyerte 24.33 mp. idővel. Második Kauer lett 24.44 mp. idő alatt, míg a harmadik helyet Erdélyi biztosította magának 24.47 mp. alatt.

NEUTROVOX

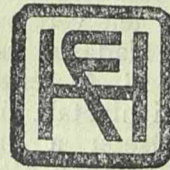
a legtökéletesebb négy csöves árnyékolt rácsu készülék

Kérjen még ma ajánlatot

ELECTRON

Temesvár, Szt. György-tér.

Ez a védjegye a legjobb rádió gyártmányoknak

Próhirdetések

Szalmazsáktól főhercegi nászig

Zubkov Sándor s Viktória hercegnő regénye
Irt: Kubán Endre

(Folytatás.)

43

Jósnő!
megmondja multját, jelenét, jövőjét. Nem család. Minden beteljesül. Laci Temesvár-Józsefváros, Str. Iancu Vacarescu (Bem-utca) 23. I. emelet ajtó 7. baloldali lépcső. Diszkrét beárat.

Alkalmazás
Főznitudo, komolyabb jobb nő, éves bizonyítványokkal jó fizetéssel mindenesnek kerestetik. Cim a kiadoban.

Gyermekszerező, főznitudo, jobb mindenest kerese. Cim a kiadoban.

gyvédi iroaba kisasszony keres- tetik némi gyakorlattal. Cim a kiadoban. (856)

Allást keres
román, angol könyvveltan órákat adok. Cim a kiadoban. (834)

ri nő, aki szerencsétlen házasság után kénytelen volt a családi tűz-helyet elhagyni, ezton kér bármilyen csekély fizetéssel irodai állást. Szives ajánlatokat „Lelkiállapot” jeligére kér a lap kiadóhivatalába.

Magyar kisasszony gyermek mellé ajánlkozik, szépen varr, kézimunkál, háztartásban is segítkezik. Cimeket: „Intelligens” jeligére a kiadobá kérek. (863)

Adás-vétel
Tűnő zongora fekete, kereszturos, rövid, igen jókarban sürgösen eladó. Piata Traian (Kossuth tér) 4. (791)

Eladó világos félháló. Csillag-utca 40., (Str. Mocioni). (836)

Izletli berendezés fűszer- és rövid- áru, elköltözés miatt olcsón eladó. U. kisoda. III. utca 64. (859)

Egy összecsukható fehér vaságy olcsón eladó. Cim: Vékony, Lunapark mellett. (857)

Singer-varrógép keveset használt olcsón eladó. Gyárvaros, Farkas-utca 24, kapu alatt balra. (862)

Temesvár főútvonalán modern be- rendezésű uri-nőifodrászüzlet el-utazás miatt eladó. Cim a kiadoban. (864)

Egy jókarban lévő cimbalom eladó. III., Rezső-utca 37. (860)

Lakás
Két tiszta szoba, konyha, speisz, kerttel együtt kiadó. Ugyanott egy szán eladó. Cim: Reviczky-utca 23. (837)

Egy kis szobalakás kiadó. IV., ker. Csillag-utca 12. (861)

Két szoba, előszoba, fürdőszoba sürgösen eladó. Cim: Gyárvaros, Nyul-utca 13., I. em. (855)

Egyszobás lakás azonnalra kiadó. Érdeklödni: Erzsébetvaros, Mühle Vilmos-utca 24/a. (394)

Házasság
Jobb megjelenésű szolid 25 éves iparos rövid időn belüli házasság céljából keresi jobb, kozománzzal rendelkező vidéki leány, vagy fiatal özvegy komoly ismeretségét. Leveleket kérek pontos címmel „Boldog jövő” jeligére e lap kiadóhivatalába. (566)

Különféle
Autógarázs (Box) március 1-ére kiadó. III., Posta utca 14. Bővebet a ház mesternél. (853)

— Szabad egy pillanatra háborgatnom, — szólította meg a volt tiszt.

— Kérem, kérem, — válaszolt Zubkov, — orosz ember és hozzá egykori tiszt sohasem háborgat engem. Azonban most megenged, ugyebár, hogy rövidesen intézzük el a dolgot. Kérem keressen föl holnap délelőtt és én készségesen a rendelkezésére állok.

Most azonban a menyasszonyomat várom. Megérti, ugyebár, hogy türelmetlen vagyok?

A volt tiszt a kezével elhárító mozdulatot tett és halkán folytatta szavait:

— Kérem most nem az én támogatásomról van szó, bárha ezt is köszönettel fogadom.

— Hát akkor mit óhajt?

— Kérem, ne vegye rossz néven és ne tekintse úgy a dolgot, mint a magánügyeibe való betolakodásnak, de mint szintén a kommunisták elől menekült honfitársa figyelmeztetni kívánom arra, hogy...

Tovább nem folytathatta a szavát. Abban a pillanatban hátulról legyező érintette meg Zubkov Sándor vállát és egy neki végtelenül nagyon kedves, csengő hang megszólalt:

— Itt vagyok, Sasa! Remélem nem várakoztál rám sokáig?

Zubkov megfordult és kezét esókölt Verának, aki mosolyogva állott előtte.

— Tulajdonképpen nem vártam sokáig, ha úgy vesszük, azonban nekem minden perc, amelyet téled távol töltek, egy örökkévalóság.

— Nana, kedves vőlegényuram, csak semmi bók, — nevetett Vera és karját Zubkov karjába fűzte, amivel azt akarta jelezni, hogy az ebédőbe kíván bemenni.

Zubov Sándor az emigráns tiszt felé fordult.

— Bocsásson meg uram, de itt a menyasszonyom és most csak neki állhatok rendelkezésére. Amint mondtam azonban, keressen föl holnap délelőtt.

Ezzel biccentett a fejével és megindult Verával az étte-em bejárata felé.

Azt nem vette észre, hogy Vera Petrovna gunyos, diadalmas pillantást vetett a volt orosz tisztre és hogy az haraggal, gyűlölettel tekintett vissza a nőre. Csak egy rövid másodpercig tartott a két szemvillanás, amely mint két éles penge metszette egymást.

A volt tiszt mélyet sóhajtott, majd vállat vont és aztán a hall háttérébe vonult, ahol csendesen leült. A szegényebb orosz emigránsok ott abban a sarokban szoktak kaszinózni.

Vera Petrovna pedig ezalatt Zubkov Sándor karján bevonult az étterembe. A bevonulása olyan volt, mint valami királynőé. Amikor a terembe léptek, minden szem rájuk szegeződött és a pincérek készségesen rohantak a szolgálatukra.

— Köszönöm a gyönyörű virágdiszt és a csokrot, — mondotta Vera, amikor leült.

Aztán egyszerre, mintha véletlenül jutott volna eszébe a dolog, kérdezte:

— Mit akart téled az az orosz ember, — gondolom, Gajdosov Fedornak hívják és őrnagy volt, — aki ott kint a hallban beszélt veled?

— Azt mondta, hogy beszélni akar velem, mert fontos mondanivalója van.

— Így szokta csinálni a szegény ember, — mondotta Vera, — valahányszor új emigráns kerül Helsingforsba, akiről sejti, hogy sok a pénze. Mindig azzal az ürüggyel közeledik feléje, hogy valami fontos mondanivalója van a számára és aztán a fontos mondanivaló összezsugorodik annyira, hogy adja neki valamit, de feleslegesnek tartom, hogy telezengje a füledet mindenféle üres locogással. Azért remélem, hogy a kedvemért nem fogod őt fogadni.

— De nézzed, fiacskám, ha már egyszer megígértem neki.

— Az ilyen ígéretet el is lehet feledni. Meg aztán el is lehetsz foglalva, ha majd jelentkezik. Neki ugyanis csak a segély a fő és ezért nem is fog haragudni, ha egyszerűen elküldöd neki a pénzt és felmented az alól, hogy neked valami hazugságot tálaljon föl. Ugy teszel, ahogy azt én kérem, mondd?

— A te akaratodat szívesen megteszem, galamboescskám.

A pincérek egymásután tálták föl a remek lakoma kitűnő fogásait és elsőrangú francia pezsgőt szervíroztak. A kettesben megtartott eljegyzési lakoma a legjobb hangulatban folyt le.

Éjfél felé elhatározták, hogy egy kicsit ellátogatnak valamely lokálba, ahol viláman zajlik az élet és ahol szól a jazzband és perdül a tánc.

Autót hoztattak és elmentek a Suomi-bárba.

A bárban már magasan csapongó volt a jókedv. Rikoltott a saxofon, a parketten egymáshoz feszülő párok cifra táncfigurákban siklottak tova és az asztalok mellett ülő társaságok vidáman kocingattak a habzó pezsgővel teli poharakkal.

Amikor körülnéztek, hogy hol foglalhatnának helyet, pillantásuk Csirskij Iván grófra esett, aki több orosz társaságában ült az egyik asztalnál. A gróf vidáman kiáltott feléjük:

— Jöjjenek csak bátran ide és telepedjenek le asztalunkhoz. Ugyse kapnak másutt helyet, mert a lokál zsufolásig van tele.

Ezzel már intett is a pincérnek, aki hamarosan két bársonnyal bevont széket hozott. Vera székét Csirskij gróf az asztalfőre állította és melléje Zubkovét.

Vera és Zubkov jól érezték magukat a hangos orosz társaságban és csakhamar utólérték őket a pezsgőzésben. Különösen Zubkov Sándor üritette sűrűn poharát.

Széles jókedvében azután egyszerre csak föllállt és beszélni kezdett:

— Kedves orosz testvéreim! Engedjétek meg, hogy most egy nagy örömhirt közöljek veletek.

(Folyt. köv.)

Villany- és vízvezeték-
szerelést a legjutányosabban vállal
Sinka-Kiss Szabó
Misis-utca 2. (471)

Fütsön csakis magas kalóriájú tüzelőanyagokkal:
bécsi és porosz koksszal szalon köszénnel.
Ifj. REITER SIMON
Timisoara, Küttl-tér. Telefon 238.

KRAUSZ SALAMON
ortopéd- és divatcipész
készít cipőt beteg lábakra is

Timisoara, Zápolya-utca.
(Bejárat a kapu alatt).

Mozi
Nagy szimphonikus hangverseny:
BEETHOVEN
olcsó matiné népszerű helyárrakkal:
30, 20, 10 és 5 lei.
Gyárvarosi Mozi: Vasárnap, (február 17) d. e. 11 órakor.
Teljes zenekar GORIAN tanár ur vezetése mellett.

Magyar György és neje, szüetett Vogth Irma mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk egy a maguk, valamint az egész gyászoló rokonság nevében, hogy forrón szeretteit unoka és keresztfiuk

Vogth Károly
első éves joghallgató

folyó évi február hó 9-én délután 1/3 órakor, rövid betegség és a halotti szentségek ájtatos felvétele után, életének 19. évében, az Urban csendesen elszenderült.

Temetése Budapesten folyó hó 12-én d. u. 4 órakor volt a róm. kath. egyház szertartása szerint, a rákoskeresztúri temetőben.

Az engesztelő szentmise folyó hó 14. é. d. e. 9 órakor volt a Szent Domonkosrendi plébánia templomban (VII., Thököly-ut).

Temesvárott, 1929 február hó 15-én.

Felejtetheten drága emlékeid mindenkoron megőrizzük!
Viszontlátásra drága unoka és keresztfiunk!
Nyugodjál békében és az örök világosság fényeskedjék neked!

Déli Hírlap

1929 FEBRUAR 18

LEGUJABB

V. EVF. 39. SZÁM

A rettenetes fagy után óriási havazás bénítja meg a forgalmat

Temesvár, február 17.

A nagy hidegek óta az emberek egymással való találkozásukkor így köszöntik egymást:

— Hány fok hideg van? Mikor jön már a meleg?

Mindenki örvendve beszél arról, hogy a hideg örvendetesen csökkent és mindenki abban reménykedik, hogy a Berlin által február 20-ra jószolt újabb fagyhullám nem fog bekövetkezni. Tegnap reggel Temesvárott mindössze nyolc fok hideg volt, délben a hőmérő fagypontra állott, este pedig egy fok hideg volt. Tegnap reggel néhány órán át havazott, egész napon keresztül boros maradt az ég és ninesen kizárva, hogy a havazás folytatása következik. A Bányászból és Erdélyből, valamint a régi királyságból mindennépen hőemelkedést jelentenek.

Hó alatt

Magyarország ugyszólván teljesen hó alatt fekszik. Magában a magyar fővárosban olyan sok a hó, hogyna egyáltalán nem is havazik tovább, akkor is napi tizezer munkással csak tíz nap alatt lesznek képesek eltakarítani. A Béccsel való vasuti összeköttetés két napon keresztül teljesen szünetelt. A magyar részét a bécsi vonalnak tegnap délre sikerült megtisztítani a hótól. Ausztriában is szorgosan dolgoztak a pálya megtisztításán és mára valószínűleg újból megindul a két ország fővárosai között a vasuti forgalom. A magyar államvasutak huszonhat vonalán szünetel a forgalom. A Déli vasut valamennyi vonalán napokon keresztül egyáltalán nem járhattak a nagy hó miatt a vonatok. Egyes vonatok elakadtak a pályán, ezek utasait szánokon és autókön vitték el a legközelebbi községbe. Székesfehérvár pályaudvarán napokon keresztül több mint háromezer ember vesztegelt és várta az időt, amikor majd tovább mehetnek.

A megrekedt ekszpressz

A Déli vasut budapesti pályaudvarán szintén igen nagy tömeg utas várakozott napokon át, hogy a Dunántulra utazhasson. Szerdán Budapestről megkísérelték a nizzai ekszpressz-

vonatot elindítani. Az ekszpressz el is jutott Székesfehérvárig, ott azonban megrekedt és sem előre, sem nátra nem tudott mozdulni. Tegnap délelőtt aztán a nizzai ekszpressznek sikerült visszaindulnia Budapestre, ahová délelőtt tizenegy órakor érkezett meg. Az utasokat a vasuti kocsikban töltött napok igen megviselték. A Déli vasut tegnap újra felvett a forgalmat Siófokra, a jegyváltásán azonban a vasuti pénztáros figyelmetlen az utasokat, hogy a vasut igazgatóság nem garantálja, hogy az utasok tényleg meg is érkeznek utazásuk céljára.

Az ujságok is szenvednek

Bécsben két nap óta állandóan havazik. Tegnap óta Ausztriában nem csak az elemi és középiskolákban, hanem az egyetemeken is szünetelnek az előadások. Az osztrák fővárosban nagy az aggodalom, hogy a redukált vasuti forgalom miatt nem tudnak Bécs lakosságának élelmezéséről gondoskodni. Számos élelmiszer kereskedő bezárta üzletét, mert minden készlete elfogyott. A vágómarhákat szállító vonatok közül egyetlenegy sem futott be Bécsbe, ami az ellátást még jobban megnehezíti. Azonban nagy hiány mutatkozik szénben és tüzelőfában is. A nagy havazás következtében beállott vasuti zavar miatt a lapok nem kaphatnak rotációs papírt és azért szükségessé vált, hogy

tegnaptól fogva erősen redukált terjedelemben jelenjenek meg.

Árvíz fenyeget

Európaszerte egyébként hőemelkedés mutatkozik. A meteorológiai intézet jelentése szerint újabb nagy havazások várhatók mindenfelé. A hőemelkedés egyrészt örömet okoz ugyan a nagy hideg után, azonban más tekintetben aggodalomra is ad okot. Attól lehet ugyanis tartani, hogy a gyors hóolvadás árvizeket fog okozni. Helyenkint máris mutatkozik az olvadás. Pozsonyban olyan nagy a hó, hogy kocsik, autók és villamosok egyáltalán nem közlekedhetnek az utcákon, ahol gyalogosok is csak nagy ügyvel-bajjal tudnak járni. Csehországban igen félnek az árvizektől és máris megtesznek minden óvintézkedést. Csehszlovákia és Ausztria között tegnap nagy fáradtsággal sikerült a vasuti összeköttetést helyreállítani, ami lehetővé teszi, hogy Bécsbe nagyobb mennyiségű szén szállítsanak.

Nincs tűzifa

A Balkánon helyenkint szintén jeleltenek árvizeket. Különösen nagy az árvízveszély Délserbiában. Nis, Monasztir és Stip utcáit a hóolvadás következtében félméteres víz borítja. Számos falu víz alatt áll. Zágrábban a tüzelőkészlet teljesen elfogyott. Az iskolákat bezárták és a hivatalokban amelyekben már egy hét óta nem fűtenek, a hivatalnokok téli kabátban

dolgoznak. A pályaudvaron három vagon fát lefoglaltak és csak azoknak adnak ötven-ötven kilót, akik orvos bizonyítvánnyal igazolják, hogy családjuk valamely tagja beteg. Az utcákon a szegény emberek melegedésért kocszkályhákat állítottak fel, amelyekben teát főznek, amelyet ingyen osztogatnak.

Németország minden részében nagy a havazás. Münchenben a Würm folyó befagyott, aminek következtében a nagy villaanytelep, amely Bajorország nagy részét villamosárammal látja el, felmondta a szolgálatot. Berlinben a nagy hó miatt a villamos forgalom csak akadozva bonyolódik le.

Szomorú forgalom

Budapesten a hideg, a hó és az influenza következtében a nyomor óriási mértékben megnövekedett. A zálogházak forgalma tízszeresre emelkedett. Az öngyilkosságok száma szintén igen nagy mértékben emelkedett.

A hatóságok mindent elkövetnek, hogy a nagy inségen enyhítsenek és a szegények között ingyen fát, ingyen ebédet és ingyen ruhát oszt ki. Erre az akcióra mágnások és bankárok nagy összegeket adományoztak.

Ólmos eső

Kolozsvári jelentés szerint az abnormis időjárás következtében tegnap hajnal óta csupán drótnélküli táviró utján lehetett Bukaresttel az érintkezést felvenni. A posta csak P r e d e á l i g tudta továbbítani a táviratokat. Az éjszaka folyamán Kolozsvárra érkezett drótnélküli távirat jelentette, hogy a Kárpátok déli lejtője felett különleges ólmos eső vonult végig, amely annyira megrongálta a telefon és táviróvonalakat, hogy napokig is eltarthat amíg Bukaresttel a rendes összeköttetést ismét felvehető lesz. Azt hiszik azonban, hogy Ploesti környékén történhetett valami súlyos elemi csapás, amely a telefon és táviróvonalakat több kilométernyi hosszúságban megrongálta. A kolozsvári postaigazgatóság tegnap drótnélküli táviró utján igyekezett összeköttetést kapni a fővárossal.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'11 Párisban 15'31

Temesvári magánárfolyamok 1929 február 17-én reggel:

A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai. Minden pénznem mellett két számjegy áll. Ezek közül az első a vételt, a második az eladást jelzi

Angol font 813, 814¹/₄ — Dollár 167, 167¹/₂ — Hollandi forint 67, 67'35 — Dinár 2'93¹/₂, 296 — Francia frank 653, 6'57 — Olasz líra 8'79, 8'81 — Cseh korona 4'95¹/₂, 4'97 — Német márka 39'78, 39'90 — Osztrák schilling 23'51, 23'60 — Magy. pengő 29'20, 29'30 — Svájci frank 32'20, 32'30.

Terményárak:

Buza 750, tengeri 715, árpa 645, zab 645, rozs 655, korpa 523, burgonya 315 lei száz kilógrammonkint. Napraforgómag 7, tökkmag 14, lucerna 45, vörös lóhere 45 lei egy kilónkint.

SCHUSTER FERENC

Temesvár-Erzsébetváros, Korona-u. 14.

Telefon 11-91.

butorgyárában a raktár túlhalmozása miatt olcsó ebédlő-, háló- és uriszobák minden kivitelben kaphatók

Felolós kiadó: VARNAY ELEMER dr.

Nyomatott a «HELICON» Bányai Nyomda Részvénytársaságnál Timisoar.